

Vlaams
Parlement

vergadering **C256**
zittingsjaar 2017-2018

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid

van 7 juni 2018

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Rob Beenders aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de hervorming in de sociale inschakelingseconomie (SINE) – 1819 (2017-2018)	3
VRAAG OM UITLEG van Rob Beenders aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de hervorming van de arbeidszorg – 1985 (2017-2018)	6

VRAAG OM UITLEG van Rob Beenders aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de hervorming in de sociale inschakelingseconomie (SINE) – 1819 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp.a): Voorzitter, minister, bij de bespreking van de beleidsbrief eind vorig jaar antwoordde u dat er na de schorsingsperiode van het Maatwerkdecreet gestart was met de aangekondigde hervorming van de sociale inschakelingseconomie (SINE). U zei onder andere dat er bekeken werd welke maatregelen betrokken zijn bij de hervorming van de SINE-maatregel. Noodzakelijke aanpassingen en overgangsscenario's zouden in kaart worden gebracht en uitgewerkt in overleg met de lokale besturen. De timing van de hervorming was afhankelijk van de resultaten daarvan en het verdere overleg binnen de Vlaamse Regering. Het individueel maatwerk zou pas ten vroegste vanaf 1 januari 2019 worden uitgerold.

In antwoord op een parlementaire vraag van mevrouw Talpe bevestigde u de werkzaamheden, maar sprak u ook van belangrijke zaken die nog moesten worden uitgeklaard, onder andere de impact op de diverse organisaties die vandaag gebruikmaken van de SINE-maatregel. U gaf ook aan een open dialoog te willen voeren met diverse stakeholders om zo goed en gedragen mogelijk de overgang van SINE naar individueel maatwerk te kunnen voorbereiden. U bevestigde toen ook uw ambitie om voor 1 januari 2019 de concrete modaliteiten uit te werken.

We hebben vanuit onze fractie regelmatig onze bezorgdheden geuit bij deze hervorming. Ik wil nog eens onze belangrijkste opmerkingen herhalen. De SINE-hervorming moet binnen de doelstellingen van de sociale economie gerealiseerd worden, namelijk collectieve tewerkstelling voor personen die niet zonder ondersteuning en begeleiding op de werkvloer kunnen werken. De SINE-hervorming kan volgens ons niet los gezien worden van andere maatregelen, in het bijzonder de gescovertmindering, de Sociale Maribel en de structurele vermindering. De SINE-hervorming heeft een zeer grote impact op de financiering en economische leefbaarheid van bestaande maatwerkbedrijven en lokale diensten. Het hervormen van de SINE-maatregel moet opgevangen worden binnen de financiering van collectief maatwerk en lokale diensteneconomie (LDE). De SINE-middelen moeten gevrijwaard worden voor ondernemingen in de sociale economie. Een verschuiving van SINE-middelen van collectieve tewerkstelling in de sociale economie naar een individuele maatregel kan niet. Individueel maatwerk is een individuele maatregel voor een specifieke doelgroep, een bevoegdheid van de minister van Werk.

Minister, we zijn ondertussen enkele maanden verder en het blijft stil met betrekking tot de SINE-hervorming. Hebt u reeds een impactanalyse afgerond van de maatregelen die door de geplande SINE-hervorming gevat worden? Welke maatregelen vallen binnen de impactanalyse? Zo ja, wat zijn de voornaamste bevindingen van deze analyse? Zo nee, wanneer zal de analyse klaar zijn?

Wat is uw visie met betrekking tot de SINE-hervorming in het kader van de gelijkschakeling tussen sociale en beschutte werkplaatsen? Kan de SINE-hervorming afgerond worden zonder dat er zicht is op een oplossing voor de gelijkschakeling tussen sociale en beschutte werkplaatsen?

U verwees enige tijd geleden naar de opmaak van het VIA 5 met de sociale partners waarbinnen de stappen naar gelijkschakeling worden gezet. Wat is de stand van zaken met betrekking tot VIA 5 en de maatregelen voor ondernemingen in de sociale economie? Hoe zal de gelijkschakeling opgenomen worden in het VIA 5?

Is de aangekondigde impactanalyse afgerond met betrekking tot de impact van de SINE-hervorming voor de organisaties en ondernemingen die vandaag gebruikmaken van de SINE-maatregel? Zo ja, wat zijn de belangrijkste conclusies? Zo nee, wanneer zal deze analyse klaar zijn?

Is er reeds overleg geweest met minister Muyters, bevoegd voor het werk en het individuele doelgroepenbeleid? Wat is het resultaat van dit overleg? Hoe ziet u als minister bevoegd voor de sociale economie de SINE-hervorming passen in het hervormde doelgroepenbeleid, in het bijzonder ten aanzien van de individuele ondersteuningspremie voor personen met een arbeidsbeperking?

Wordt de vooropgestelde timing van 1 januari 2019 nog nagestreefd?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Beenders, ik zal uw eerste en vierde vragen samen beantwoorden omdat ik er een logische samenhang in zie. Als u in uw inleiding zei dat het nogal stil was, dan betekent dit natuurlijk niet dat we stil hebben gezeten. Er is van alles gebeurd, maar het is natuurlijk uw volste recht om vragen te stellen in verband met de stand van zaken en ik weet dat u een bijzondere interesse hebt in het beleidsdomein Sociale Economie.

Zoals ik heb aangegeven in de conceptnota over de hervorming van SINE is er een financiële impact op de klaverbladfinanciering van LDE-ondernemingen die met doelgroepmedewerkers werken. Wanneer SINE hervormd wordt naar maatwerk, betekent dit dat een WOP-financiering (werkondersteuningspakket) nooit gecombineerd kan worden met een LDE-financiering, in tegenstelling tot nu, waar een SINE-financiering vaak gecumuleerd wordt met LDE. Ongeveer 65 procent van de LDE-medewerkers wordt ook gefinancierd door SINE. SINE is uiteraard ook een belangrijke financieringsbron voor de LDE en valt dan weg bij de combinatie. Ik denk dat dit geen gewenst effect zou zijn en daarom hebben we niet stilgezeten.

Dit maakt van de verdere uitwerking van de SINE-hervorming een zeer complex verhaal. De uitbouw gebeurt dan ook in nauw overleg met de betrokken stakeholders. Als ik zeg dat we niet hebben stilgezeten, dan betekent dit dat we van alles doen. Wat de sociale economie betreft, creëren we niet alleen bijkomende plaatsen en groeipaden, maar er is ook heel intensief overleg met de stakeholders, alle koepels, alle betrokkenen om zo tot een gedragen voorstel te komen. Dat is heel belangrijk.

Er zijn diverse gesprekken bezig, bijvoorbeeld met de lokale besturen, want als het over LDE gaat, hebben de lokale besturen natuurlijk een impact van deze hervorming. Het is dus heel belangrijk om ze daar ook bij te betrekken. We bekijken met een aantal lokale besturen wat de hervorming van SINE naar individueel maatwerk voor de organisaties op hun grondgebied precies betekent op financieel vlak. Het is echter niet zo eenvoudig om daar een gedetailleerd zicht op te krijgen, bijvoorbeeld als het gaat over het aantal vte's in de LDE, over de vraag over welke initiatieven het gaat en hoeveel doelgroepwerkers daaraan zijn gekoppeld, over de vraag hoe de financiering van die LDE-initiatieven verloopt. Is er bijvoorbeeld ook een financiering vanuit de lokale besturen en dergelijke meer? Dat allemaal in kaart brengen, is zeer complex.

In het verlengde daarvan zoeken we samen naar mogelijke scenario's om de leefbaarheid van de bestaande voorzieningen alsnog na te streven. Het is niet duidelijk wanneer die voorbereidende fase met de analyses, die, zoals u hopelijk begrijpt, veel facetten heeft, zal worden afgerond. Dat is natuurlijk ook afhankelijk van het proces van het overleg met alle stakeholders dat nu loopt.

Geachte leden, u weet dat de federale overheid bevoegd is om de gelijkschakeling wat de RSZ-categorieën betreft voor de beschutte werkplaatsen en de sociale

werkplaatsen door te voeren. Ik kan u meegeven dat de gesprekken daaromtrent lopen. Het is inderdaad belangrijk dat die gelijkschakeling gebeurt, om SINE te kunnen hervormen en zodat er een gelijke behandeling en ook een gelijke financiering van de beschutte en de sociale werkplaatsen zou zijn. De federale collega's die daarmee bezig zijn, zijn de collega's Peeters en De Block. Ze zijn daar volop mee bezig, maar het is wel essentieel dat eerst die gelijkschakeling gebeurt qua verschillende RSZ-behandeling.

Wat VIA 5 betreft, kan ik u meegeven dat er ondertussen een voorakkoord tussen de sociale partners is. Bij de onderhandelingen heb ik als minister bevoegd voor de sociale economie altijd vooropgesteld dat bij het bepalen van de maatregelen zo veel mogelijk moest worden gestreefd naar een harmonisering tussen de sociale werkplaatsen en de beschutte werkplaatsen. We hebben nu een voorakkoord waarin stappen worden gezet naar een harmonisering op het vlak van de eindejaarspremie, de mobiliteitsvergoeding en de flexibiliteit. Als er niets verkeerd loopt, zal VIA 5 normaal gezien morgen door de regering worden goedgekeurd.

Dan was er de vraag over het overleg dat ik al dan niet zou hebben gehad met collega Muyters en dergelijke meer. U weet wellicht dat ik van oordeel ben dat sociale economie niet alleen collectief maatwerk is, maar ook individueel maatwerk kan zijn. Ik denk dat we wat dat betreft een beetje van mening verschillen, maar dat is natuurlijk uw volste recht. Ik wil ook nog meegeven dat tot de hervorming van SINE naar individueel maatwerk al werd beslist door de Vlaamse Regering, en ook inzake de bevoegdheidsverdeling tussen het hervormde doelgroepenbeleid van collega Muyters en de sociale-economiemaatregelen. Wat het verschil met de VOP betreft: het minimale rendementsverlies verschilt. Bij een VOP is dat minimaal 20 procent verlies, bij sociale economie is dat minimaal 40 procent. Daarnaast is de nood aan begeleiding op de werkvloer een specifieke vereiste voor de toeleiding naar de sociale economie, en dat is niet het geval als het over de VOP gaat.

Dan was er de vraag of de vooropgestelde timing van 1 januari 2019 nog wordt nagestreefd. Jazeker, ik streef er nog steeds naar om tegen 1 januari 2019 de concrete modaliteiten van de hervorming richting individueel maatwerk te hebben uitgewerkt. Ter afsluiting nog een statement: voor alle duidelijkheid, de SINE-middelen die momenteel worden ingezet in de beschutte werkplaatsen, maar ook in de sociale werkplaatsen, zullen met de hervorming van SINE nog steeds terechtkomen bij collectief maatwerk. Dat is toch wel een belangrijke einduitspraak.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp-a): Minister, bedankt voor uw antwoord. Het was misschien goed om de vraag inderdaad te stellen, omdat het antwoord dat we hebben gekregen, op alle vlakken voldoet aan onze verwachtingen. Ik denk dat het vooral goed is dat men niet meer op die timing focust. Als dat rond is, is dat rond, geen enkel probleem. Voor veel mensen was die timing misschien veeleer een focus, en hadden ze liever de antwoorden gehoord die u net heb gegeven. Ik denk dat de combinatie van de twee nog altijd het beste is. Ik denk dat het goed is dat dit verhaal goed onderbouwd is, dat het goed wordt uitgewerkt, dat niemand erop achteruit moet gaan, dat u daar de tijd voor neemt, dat u verkiest dat die gelijkschakeling moet gebeuren voor die SINE-hervorming plaatsvindt. Ik heb geen bijkomende vraag. Ik denk dat dit de juiste aanpak is, en dat maakt het voor ons eenvoudiger. Dan moeten we ook niet focussen op een aantal uitspraken uit het verleden. Ik denk dat nu duidelijk is waar u naartoe wilt. We gunnen u alle tijd ter zake en hopen dat u de ambities die u hebt uitgesproken, ook kunt waarmaken.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, dank u. Collega Beenders, ik dank zeker ook u voor uw opvolgen van mijn vraag van enkele maanden terug. Het is goed

dat we in dezen de vinger aan de pols houden, want 1 januari is inderdaad kortbij. We mogen dat dus zeker niet loslaten.

Ik wil nog twee zaken aanhalen. De vierde vraag van de heer Beenders ging over de impact op organisaties die in contact komen met de hervorming, over wat er zal gebeuren. Er is de impactanalyse, die enorm belangrijk is. Maar natuurlijk moet er daaraan opvolging worden gegeven. Ik hoor dat er heel veel overleg is. Dat is een goede zaak.

En meer concreet: zullen er daarbij leidraden worden gehanteerd? Ik veronderstel dat jullie daarbij een zeker kader voor ogen hebben.

Tot slot, het komt allemaal erg dichtbij. Is er al iets gezegd over overgangsmaatregelen? Denkt u dat er overgangsmaatregelen nodig zijn? Zo ja, hoelang zal die overgangstermijn duren?

De voorzitter: Mevrouw Vermeulen heeft het woord.

Sabine Vermeulen (N-VA): Minister, iets dat mij altijd tegen de borst heeft gestuit, is dat er de laatste jaren een aantal consultants op pad waren om SINE-erkenningen (sociale inschakelingseconomie) alsnog snel te verpatsen of te verkopen. Is er al een evolutie op dat vlak? Is er toch een soort van effectieve tewerkstelling gebonden aan een SINE-erkenning?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Vermeulen, een tijdje geleden heb ik in deze commissie al gezegd waarvoor collega Van Overtveldt heeft gezorgd. Om een erkenning te krijgen, moest je eigenlijk geen enkele doelgroepwerker tewerkstellen. Hij heeft daarmee komaf gemaakt. Je moet effectief ook doelgroepwerkers tewerkstellen om te kunnen genieten van kortingen enzovoort. Dat is geregeld op het federale niveau. Dat lijkt mij alleen maar billijk.

Mevrouw Talpe, eventuele overgangsmaatregelen – want ik spreek nog niet over overgangsmaatregelen – zijn natuurlijk ook onderwerp van het overleg. We zullen zien hoe het proces verder verloopt. Misschien zijn er geen overgangsmaatregelen nodig. We zullen dat bekijken.

Tot slot, voorzitter, kan ik alleen maar verheugd zijn dat ook sp.a vindt dat dit de juiste manier van werken en de juiste aanpak is. Dank daarvoor.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Rob Beenders aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de hervorming van de arbeidszorg – 1985 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp.a): Minister, op 2 februari 2018 keurde de Vlaamse Regering het besluit van de Vlaamse Regering (BVR) over de werk- en zorgtrajecten definitief goed. U weet dat onze partij daar helaas niet gelukkig over is, zelfs eerder ontgoocheld. We hebben daarover ook al ruimschoots het debat gevoerd. We vinden dat de doelstellingen die bij de opmaak van het decreet Werk- en Zorgtrajecten werden vooropgesteld, niet gerealiseerd zijn.

De globale doelstelling om één afgestemd kader te creëren tussen de beleidsdomeinen Werk en Sociale Economie enerzijds en Welzijn anderzijds worden volgens ons niet gerealiseerd. U beweert dat dat wel het geval is. We verschillen daar van mening. De schotten tussen de beleidsdomeinen die iedereen wenste weg te werken, blijven behouden. Het enige wat er verandert voor arbeidszorg in de sociale economie, is dat de huidige doelgroep bij uitstroom zal worden vervangen door een hoger profiel.

U bevestigde dit in uw antwoord op schriftelijke vraag 223, door daar zelfs te stellen dat het uw ambitie is om arbeidszorg te hervormen en volop in te zetten op doorstroom. Ik begrijp hieruit dat de huidige arbeidszorgplaatsen in de toekomst allemaal doorstromingsplaatsen zullen worden. De vraag is in welke mate die doorstromingsplaatsen dan nog zullen verschillen van de wijk-werktrajecten en tijdelijke werkervaring. En we vragen ons ook af, na het lezen van een aantal cijfers, wat het nieuwe hogere profiel zal zijn van de hervormde arbeidszorg.

In het antwoord op schriftelijke vraag 238 van uw collega-minister van Werk lezen we dat er eind 2017 12.979 werkzoekenden in aanmerking komen voor de werk- en zorgtrajecten, waarvan er slechts 41 het advies arbeidszorg-doorstroom en 2104 het advies activeringsbegeleiding hebben. Hoe moeten we die cijfers zien in functie van het W²-kader en de hervorming arbeidszorg? Welke werkzoekenden met een hoger profiel zullen instromen vanaf 2018?

Als we die cijfers plaatsen naast de cijfers die we van u kregen op een andere schriftelijke vraag, dan stellen we ons toch wat vragen over de toekomst. In 2017 werden 397,8 voltijdsequivalente arbeidszorgmedewerkers gesubsidieerd. Dat zou om en bij de 2300 arbeidszorgplaatsen betekenen. U stelde eerder al dat deze plaatsen niet in het gedrang komen en dat de zittende doelgroep kan blijven. Enkel bij uitstroom zou een nieuwe doelgroep instromen. Dat is goed nieuws voor de zittende doelgroep, maar hierdoor stellen zich wel heel wat vragen bij die nieuwe doelgroep.

Vooraf de cijfers met betrekking tot de trajecten doorstroom-arbeidszorg zijn hierbij belangrijk. Van de 795 opgestarte trajecten stroomden er 128 of 16 procent arbeidszorgmedewerkers door naar werk. Het betrof werkzoekenden met een profiel doorstroom uit arbeidszorg in specifieke doorstroomtrajecten.

Minister, ik wil u een aantal vragen stellen met betrekking tot uw ambitie tot hervorming van arbeidszorg en de overgang van de huidige trajecten naar uw nieuwe kader.

Een, hoever staat u met uw ambitie tot hervorming van de huidige subsidiëring arbeidszorg? Wat is de stand van zaken en uw verdere planning?

Twee, is er al een bepaling van het nieuwe hogere profiel voor arbeidszorg? Zo ja, kunt u een omschrijving geven van de werkzoekenden die zullen worden toegeleid naar arbeidszorg en eventuele nieuwe voorwaarden voor de organisatie van arbeidszorgtrajecten? Zo nee, wanneer zal het nieuwe profiel duidelijk worden?

Drie, hoe verloopt de overgangsperiode in 2018? De ingevulde arbeidszorgplaatsen blijven onveranderd. Bij nieuwe instroom zou er een andere doelgroep worden toegeleid. Hoeveel arbeidszorgplaatsen werden in 2018 ten gevolge uitstroom reeds opnieuw ingevuld? Werd er effectief reeds een nieuw profiel toegeleid? Worden er bij de nieuwe toeleiding nieuwe of bijkomende voorwaarden opgelegd naar doorstroom?

Vier, hebt u al overleg gehad met de sector en de stakeholders, onder andere de Ronde Tafel Arbeidszorg, over de hervorming? Zo ja, wat leert u uit dit overleg?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Beenders, ik zal uw eerste twee vragen samen beantwoorden, maar ik ben het niet eens met de situering in uw vraagstelling. Dat is niet abnormaal, we moeten het niet altijd over alles eens zijn. Er werden wel degelijk belangrijke stappen gezet naar een afgestemd kader, over de beleidsdomeinen heen. Er is met de uitvoering van het Werk-Zorgdecreet een aanbod uitgebouwd met duidelijke rollen voor alle beleidsdomeinen om ervoor te zorgen dat er samengewerkt wordt en zodat er voor alle personen een aanbod is.

Ik heb het dan over de bevoegdheden Sociale Economie (SE), Welzijn en Werk. De huidige subsidiëring in SE van arbeidszorg wordt niet onmiddellijk hervormd. Het is wel de bedoeling om het huidige regelgevend kader binnen SE op termijn aan te passen, met het oog op een eenduidig kader, en maximaal te richten op de activeringstrajecten. Een eerste stap daarnaartoe is een experimentele fase: op 24 mei 2018 heb ik een oproep activerende arbeidszorg gelanceerd. Concreet voorzie ik voor deze extra plaatsen 1,1 miljoen euro. Uitgedrukt in VTE arbeidszorgmedewerkers betekent dit minimum 157,4 VTE. U weet dat het reëel over veel meer mensen gaat. De oproep loopt af eind juni en de toekenning van die plaatsen zal beginnen vanaf 15 juli.

De bedoeling van deze oproep is om ruimte te laten om te experimenteren in het kader van activerende arbeidszorg. Meer bepaald zal dit gebeuren op vlak van doelgroep, aanwervingsengagements en tijdsduur. Met aanwervingsengagements bedoel ik het volgende. Maatwerkbedrijven moeten ook het engagement aangaan dat de mensen die uit arbeidszorg komen, kunnen doorstromen naar de sociale economie. In uw vraag vermeldde u terecht dat die doorstroming belangrijk is. Ik verduidelijk graag voor allen hier aanwezig dat het de bedoeling is dat die mensen naar de sociale economie doorstromen. Ze moeten niet naar het normaal economisch circuit (NEC).

Om in aanmerking te komen voor de extra plaatsen, dienen de werkplaatsen te motiveren hoe ze zullen inzetten op het activeren en begeleiden van de doelgroep, hoe ze de effectieve doorstroombegeleiding zien en welke engagements genomen worden tot interne of externe aanwerving na een succesvol traject. Na verloop van de eerste zes maanden met de projecten die intekenen op onze oproep, komt er een rapportering over de opstart, na twaalf maanden dienen de werkplaatsen een eerste eindrapport in. De regelgeving zal worden uitgebouwd met de rapporten en evaluaties als basis.

Het is volgens mij goed om eerst een oproep te lanceren en dan op basis van de analyses en de monitoring van die oproep de regelgeving uit te werken. Dit derde luik moet dus gezien worden als een experimentele fase die aansluit bij het nieuwe werk-zorgkader. Ondertussen blijven de andere plaatsen conform de huidige subsidieregels vanuit SE behouden. Concreet gaat het in de arbeidszorg binnen de sociale werkplaatsen via de regelgeving sociale werkplaatsen over 389,7 VTE arbeidszorgmedewerkers of afgerond 2,2 miljoen euro. Wat betreft de arbeidszorg bij samenwerkingsverbanden en beschutte werkplaatsen gaat het over 187,5 VTE arbeidszorgmedewerkers, goed voor afgerond bijna 1,3 miljoen euro.

Dan kom ik tot de bepaling van het nieuwe 'hogere profiel' voor arbeidszorg. Het profiel dat zal worden toegeleid in het kader van deze oproep, vertoont potentieel op tewerkstelling in de sociale economie, en wel binnen een periode van maximaal 24 maanden activerende arbeidszorg. De afbakening werd grondig besproken met VDAB, en VDAB zal als arbeidsbemiddelaar instaan voor deze toeleiding. Onderzoek door VDAB leert dat er een voldoende grote doelgroep is die – mits een beperkte periode arbeidszorg – potentieel heeft om door te stromen naar sociale economie. Voor andere mensen die ook onder arbeidszorg vallen, gaat het eerder over arbeidsmatige activiteiten, en we weten dat de financiering daarvan onder het luik welzijn thuishoort en niet onder het luik SE.

Met de Ronde Tafel Arbeidszorg was er onder meer een overleg op 13 september 2017 bij het VESOC. Zo werden ook na dit advies de arbeidsmatige activiteiten mogelijk gemaakt op de werkvloeren sociale economie, zodat ook in de toekomst deze doelgroep nog steeds terecht kan in de maatwerkbedrijven. Er werd bovendien samengezeten met de koepelorganisaties van de beschutte en sociale werkplaatsen in functie van het uitwerken van de experimentele oproep. Daarnaast zal er bij deze oproep veel aandacht gaan naar evaluatie en zullen de initiatieven ook op deze manier hun stem kunnen laten horen in functie van de modaliteiten van een hervorming.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp.a): Minister, er was veel eensgezindheid na uw antwoord op de vorige vraag: we denken dat het de juiste aanpak was.

Na uw antwoord op deze vraag is er bij ons meer bezorgdheid. Dat is niet zozeer omdat we per se oppositie willen voeren, maar wel omdat we vrezen dat een groep mensen met deze hervorming uit de boot dreigt te vallen. Ook het feit dat er heel wat expertise en ervaring verloren dreigt te gaan, vinden we een gemiste kans. We zien dat al bij het experiment dat u nu gaat voeren. U hebt een oproep gelanceerd, en met die oproep zien we al dat niet alle werkplaatsen kunnen inschrijven. Werkplaatsen die vandaag al heel wat ervaring hebben opgebouwd op het terrein, gaan niet meer kunnen meedoen met uw experiment.

Minister, voor uw experiment spreekt u maar 8 van de 86 sociale werkplaatsen aan. Dat betekent dat ervaring verloren gaat en dat mensen niet meer meedoen. U zult die mensen verliezen en dat zou in de toekomst een probleem kunnen vormen. Daar zijn we bezorgd om, want ik denk net dat u de ervaring en de expertise die op het terrein aanwezig zijn, moet gebruiken om uw experiment te laten slagen. Als we over een experiment spreken, zouden we u alleszins willen vragen om hiervoor een maximaal draagvlak te zoeken en u maximaal in te zetten om die ervaring mee te nemen. Dat zal het geval niet zijn en daar zijn we bezorgd om.

We vrezen dat een groep echt uit de boot valt. U hebt gezegd te streven naar een doorstroming naar de sociale economie. Op dat vlak zeggen we hetzelfde. Een doorstroming naar het normaal economisch circuit zou niet realistisch zijn. Er moeten dan natuurlijk genoeg plaatsen in de sociale economie zijn om de doorstroming te garanderen. Ook daar zijn we bezorgd om.

Dat zijn twee punten die we hier naar voren willen brengen. Misschien zal de toekomst uitwijzen dat we ongelijk hebben. Als u echter met een zo beperkte inschrijvingsmogelijkheid bij de sociale werkplaatsen start, zullen er zaken gebeuren die op termijn misschien spijtig zullen zijn en die u zou kunnen voorkomen. Ik hoop dat u in de toekomst nog iets met die bezorgdheden zult kunnen doen.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, er leven nog twee bezorgdheden in de sector, die ik u even wil voorleggen. Wat de toekenning van de beschikbare plaatsen betreft, zou volgens het 'first in, first out'-principe worden gewerkt. Wie eerst komt, eerst maalt. Er blijken veel aanvragen te zijn, zeker van uit de geestelijke gezondheidszorg, die nu ook al ongeveer 50 procent van de plaatsen inneemt. Dit zou alleen maar toenemen en er wordt gevreesd voor een verstoring tussen de sectoren, maar ook regionaal, tussen de organisaties. Mijn bezorgde vraag is dan ook of er aandacht zal zijn voor een evenwichtige spreiding. Natuurlijk werken we nu met drie verschillende regelingen, namelijk het decreet inzake sociale werkplaatsen, het 'Samen voor meer banen'-plan en de activeringsgerichte arbeidszorg. Het is de bedoeling dat deze regelingen in de toekomst tot een systeem zullen smelten. Dat zal weliswaar pas in 2021 gebeuren,

maar de organisaties hebben het gevoel dat ze het allemaal niet meer kunnen volgen. Ik vraag me dan ook af of nu al iets voor de sector wordt ondernomen om de overzichtelijkheid te bewaren.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Beenders, we moeten het niet altijd eens zijn. Dat zou nogal vreemd zijn. Ik denk dat het belangrijk is nog eens te onderschrijven en te onderstrepen dat de arbeidszorg in de sociale economie ook op de doorstroming naar de sociale economie is gericht. Dat vind ik de logica zelve. U hebt gezegd dat een groep uit de boot zal vallen. Ik neem aan dat u de groep bedoelt die onder de arbeidsmatige activiteiten valt. U weet echter dat dit onder het beleidsdomein Welzijn valt. Minister Vandeuren staat in voor de financiering van die mensen.

Mevrouw Talpe, dit brengt me naadloos bij uw vraag. U hebt verwezen naar het principe 'wie eerst komt, eerst maalt'. Dat geldt niet voor deze projectoproep, maar wel voor de projectoproep van minister Vandeuren in verband met de arbeidsmatige activiteiten. Het gaat dan niet om mijn projectoproep.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp-a): Minister, we zouden weer een heel debat kunnen voeren, maar dat zullen we natuurlijk niet doen. De Vlaamse Regering heeft een beslissing genomen. We hebben onze bezorgdheden geuit. De sector heeft u bijkomende vragen gesteld. Ik weet dat ze per brief met u overleggen. We zouden u vooral willen vragen die brief aandachtig door te nemen en goed uit te leggen waarom u bepaalde beslissingen neemt. U moet vooral luisteren naar de bezorgdheden.

We hopen dat onze bezorgdheid onterecht is, want het zou jammer zijn dat net de groep die alle steun het hardst nodig heeft, uit de boot zou vallen. We moeten dan niet naar elkaar kijken, maar er als een ploeg aan werken. Ik weet dat u dan weer kijkt naar minister Vandeuren, die deze groep moet opvangen. U hebt gelijk, want hij heeft op dat vlak een verantwoordelijkheid, maar het zou beter zijn geweest indien de initiële doelstellingen van W² zouden zijn nageleefd en dat de schotten zouden zijn weggewerkt. In dat geval zou het nu misschien allemaal vlotter en duidelijker verlopen.

U hebt keuzes gemaakt en we zullen in de toekomst zien in hoeverre dit wordt ingevuld. In verband met het experiment dat nu start, hoop ik dat u de expertise en de ervaring die op het terrein aanwezig zijn, maximaal in dit verhaal zult integreren en dat u de brief van het Samenwerkingsverband Sociale Tewerkstelling (SST) grondig zult lezen. U moet proberen hieraan tegemoet te komen, want ik denk dat we dit dan allemaal zo goed mogelijk zullen kunnen onderschrijven. Op dit moment hebben we met betrekking tot deze hervorming nog heel wat bezorgdheden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.